

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

IV. Primitiva Ecclesia in ipso statim ortu exstincta ac perdita fuisset, si
Calvini regulam voluisset sequi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

*Jam dudum patere doli, & sub veste latentis
Ulceris albidula seclum pus atque venenum.*

Esse inter Scripturæ libros nonnullos (ait ille, (a) quem merito pictorem hæreticorum appellavi;) quos hæresis vel non recipiat, vel si recipiat, adde-
dendo aut demendo corrumpat, ut suo proposito inserviant. Et illos ipsos, quos admittit, non retinere integros, sed adulterare, truncare, deformare, & varijs interpretationibus distorquere, atque ad arbitrium suum fingere. Hoc est quod faciunt & fecerunt, quotquot umquam ab Ecclesia desciverant, qui summam auctoritatem sibi assumunt in Scripturam, eique volunt præsidere, in hoc ut non admittant pro Scriptura, nisi quod placet, nec pro vero Scripturæ sensu & interpretatione, nisi quod proprium cerebrum ipsis dicat. Quod si firmum est hoc Calvinisticum fundamentum, non posse ullo modo sine Scriptura conservari Religionem, consequens est, duobus annorum milibus nullam fuisse in mundo Religionem, propterea quod toto illo temporis spatio non fuit Scriptura. Ubi enim fuit Scriptura, ante Moysen? Sed & hoc consequitur in Evangelica Apostolica, & Christiana Ecclesia, ad quinquaginta circiter annos à Salvatore mundi Religionem nullam fuisse: tam diu enim ad minimum Scriptura Evangelica & Apostolica caruit. Gallia quoque nostra trecentis integris annis, quibus destituta fuit Scriptura, ut Hilarius testatur, Cardinali Batonio interprete, quid esset fides Christiana ignoravit. Et negligentia accusandus est ipse Servator noster, qui nunquam suos remisit (suos dico, ad differentiam Indorum) ad Scripturam vel Veteris, vel Novi Testamenti. Quid quod Sacri Scriptores partem aliquam historiarum de CHRISTI tum vita, tum doctrina, nobis enarrasse contenti, quod reliquum erant, tanquam depositum quoddam, illis commiserunt, quos post se reliquerunt, ad administrandam Ecclesiam, & Scripturæ tam veteris, quam Evangelicæ, scabros, salebrosos & difficiles locos explanandos, nihil minus curantes, quam scribere: saltem septem illi Apostoli, qui nihil profusus scripserunt, sed doctrinam suam viva voce exposuerunt, & ad posteros per traditionem transmiserunt.

IV. Quanquam autem prolixius hæc de re quam forte opus sit, quibusdam agere videri possim; cohibere tamen me non possum, quin huic argumen-

to aliquantum adhuc immorer, quum hoc sit fundamentum hærescos, desumptum per imperitiam ex his verbis capituli quarti Deuteronomij. *Non addetis ad verbum quod vobis loquor; nec auferetis ex eo.* Non enim animadvertunt, (ait ibidem Glossa) Deum tradere hic Regulam æquitatis, & hæresim omnem repellere. Vetat enim sanæ doctrinæ addi aliquid mali, aut deprehendi aliquid de veritate. Præclare Nicolaus de Lyra, Considerandum aitem additionem prohibitam esse, quæ sensum depravat, non verò eam, quæ eundem declarat atque illuminat. ut scriptum est in Ecclesiastico, capite vigesimo quarto: *Qui elucidant me, vitam æternam habebunt.* Si primi illi Patres, Ecclesiæ defensores, cortici literæ mortuæ institissent, ut vult Calvinus, sæpe nudi atque inermes à veteribus hæreticis deprehensi fuissent. Nam ut prædones in densis atque asperis sylvis delitescunt, non audentes in camporum planitiem prodire: ita in diversis plerumque Scripturarum velut anfractibus Arrianus, Manichæus, Donatista, castra metatus est. Ibi illi opinionum suarum & errorum propugnacula exstruxerunt: nec exturbati inde à veteribus illis Ecclesiæ Catholicæ archistrategis poterunt, nisi ad motis traditionum Apostolicarum & verbi non scripti machinis. Arrius (ut inquit non vno in loco Augustinus) innumeris Scripturæ locis sese armabat, quæ illi non nisi per Ecclesiasticas traditiones excuti poterant. Dam-natus à Concilio per traditiones, iniuria se damnatum clamabat, Scripturam pro se facere: testimonia S. Scripturæ ad priorum interpretationem opposita, in alium sensum detorquebat. Dicentibus Partibus congregatis in Concilio Nicæno ad Arrium, Nonne Christus ipse inquit. *Ego & Pater unum sumus?* Verum est, regerebat Arrius, sed unitate non substantiæ, sed voluntatis. Et nihilominus tamen per Apostolicæ traditionis auctoritatem hæreticus declaratus est in pleno Concilio. At perperam damnatum se esse ipse conqueritur, & Scripturam pro se allegat. Iisdem armis Beza, quum per solam Scripturam non posset, Arrianos Transylvaniæ oppugnauit. At Scator, Ochinus & alij contra protestantur. In hoc mysterio Trinitatis, ne tantillum quidem velle se à Scriptura recedere. Qua de re audire operæ præcium est exclamationem Beze in libro, de punitione Hæreticorum, ubi, Catholicum certe in modum, sic loquitur. *Quid de vobis dicemus, sancti Patres,*

pp
a Tertullian, de praescriptis,

tres, qui tot annorum spatio, non voce, sed scriptis, quæ nulla abolebit dies, contra auctoritatem tot Regum, Principum & Hæreticorum, tanto cum labore, non sine effusione sanguinis vestri, magnum illud mysterium Trinitatis asseruistis, num impudentes atque ignorantes vos fuisse confitebitur? O Athanasi, qui hanc ob causam universum pæne terrarum orbem peragrasti, quorum admirabile illud Symbolum tuum tanta cum brevitate concinnasti? Eadem ratione Calvinus, qui non nisi ex sola Scriptura Religionem suam se formasse profitetur, Servetum, quem comburendum curavit, non potuit nisi per traditionem convincere: per quam etiam Baptisimum infantium ipsi probavit, inquit, Infantibus salutarem aquam præberi quomodo feminis etiam Cæna Domini ministratur, licet id Scriptura non percipiat. At ille, ut & alij, iniuste se condemnatum clamans, ad magnum illud atque ultimum iudicium Calvinum citat. Vicinus Apostolis Tertullianus, Hæreticis, inquit, traditionem potius quam Scripturam opponendam esse: tantum enim abesse, ut per solam Scripturam lis dirimatur, ut magis etiam fovetur. Quum Episcopi Africani iam iam in partes discessuri essent super Baptismo Hæreticorum, quem Cyprianus ipse, unius partis caput, inefficacem esse assererat, receptum est universaliter eum obedientia (teste Augustino) hoc memorabile responsum, ex tripode Romano, tanquam oraculo Christiani orbis, profectum: Retinendam esse antiquam traditionem, nec quidquam in ea invocandam. Fuit hæc sententia Papæ Stephani, qui tunc Romæ præsidebat, à qua nullus unquam, nisi Hæreticus, appellavit. Approbandum esse inquit Augustinus Baptisimum Hæreticorum, quamvis in scriptura non inveniat, quemadmodum multa etiam alia, quæ nobis sunt ab Apostolis relicta. Sanctus Chrysostomus scribit, non omnia Apostolos scriptis tradidisse, sed multa sine scripto, per traditionem reliquisse.

Hoc illud esse, quod sine scripto de anima in animam transijt, inquit Sanctus Dionysius, Hisce in victis armis, à traditione, germana Scripturæ sorore, suppeditatis, magni illi Ecclesiæ Catholicæ antesignani vicerunt; his omnes veteres hæreticos, innumeris conflictibus falsos fugato, prostraverunt: his adversus eos, qui arma sumere contra Ecclesiam sunt ausi, ducentis prælijs & amplius, victores evaserunt; his memoriam omnium etiam

validissimarum hæresium aboleverunt. Per traditionem demonstrarunt, solum Deum Patrem esse ingenitum, solum Filium genitum, Spiritum sanctum à Patre & Filio procedere, eundem adorandum esse quum id nusquam percipiat Scriptura: & alia præterea innumera capita, quæ ipsa Christianismi fundamenta concernunt, vel proxime illa contingunt. Sed ecce versipellem Genevensis Evangelistæ calliditatem! In Christianorum causa defendenda non vult ad traditiones Apostolicas, quæ Scripturæ interpretandæ inserviunt, recurrere; & tamen in Judæorum causa Traditiones admittit: Christianæ Ecclesiæ Traditionem capitali odio prosequitur; at eam, quæ est Synagoga Judæicæ, amplectitur. (b) Judæis inquit, multa fuisse relicta, & quasi per manus tradita, quorum nulla exet mentio in Scriptura. Et alibi, de Benocho loquens Opinari, se ait, hanc Prophetiam custoditam fuisse apud Judæos, & per manus traditam, non scriptam; & reliquisse maiores posteris suis in perpetuam memoriam, notabilem hanc sententiam. Quid autem? Prophetæ multa Judæis tradiderunt sine scriptura, & idem facere non potuerint Apostoli? Num, quum partiti inter se magnum hoc Universum proficiscerentur ad capturam animarum, & ad prædicandum Evangelium, Bibliorum e dicem in manica quisque sua hunc in finem circumferebant, eumque auditoribus suis communicabant? Quot opus fuisset librorum eiusmodi millibus, quot versionibus? Equidem vix suffecisset omnium istius temporis libratorum opera, nam Typographorum multis demum post sæculis exstitit industria. Hæc enim ut vos dicitis, unicum erat fundamentum Religionis Christianæ, & oraculorū Dei secretus commentarius, & veritatis eius nuncius. Maxime vero post ultimum testamentum conditum, necesse erat Scripturam istam in Neophytorum esse manibus. Quod si non nisi ex Scriptura emanabat fides, certe eam Sanctus Sixtus, aut Dionysius in Gallicam linguam convertissent, ut ab hisce populis, qui ipsis sortito obtigerant, intelligeretur, & in aliqua Historia eius rei mentio exstaret. Hinc est, quod Zuinglius, vi veritatis coactus ait: Apostolorum tempore, nihil exstitisse litteris consignatum, sed eos viva voce populum erudivisse.

b Calv. in Psal. 104.

Epistolas autem suas, non tam ad docendos populos quam ad confirmandos in eo, quod ex ore ipsorum acceperant, scripsisse. Nonne etiam Eusebius negat quidquam minus in mentem venisse Apostolis, quam ut scriberent? O Calvinistæ, qui tantopere solam litteram, vrgeris, certo eorum nomine digni estis qui vapuletis. Nam quid hoc aliud est, quam mendacij eam arguere? quum dicat Apostolus: *Fratres sicut et tenete traditiones quas didicistis sive per epistolam nostram.* (c) Et ubi habemus Traditionem Ecclesiæ, aliam probationem non esse quærendam Chrysostomus ait. Scripturam vero ipsam unde habetis, nisi per traditionem? Nam quis dixit vobis, in hoc libro contineri doctrinam salutis vestræ, magis quam in Ethicis Aristotelis, aut Officijs Ciceronis? Probare hoc non aliter potestis, quam per traditionem, relictam ab Apostolis, conservatam restitutamque per Ecclesiam, à qua ita edocti estis. Præterea, si omnia conspiciantur in Scriptura, mendax fuit S. Paulus, pollicitus Corinthijs, se de reliquis, quæ eos scire volebat, coram dispositurum, eaque ordinaturum. Hoc enim non alio modo ab ipso præstitum invenimus, quam per traditionem, quæ sola Religionem Christianam in orbe conservavit. *Promissionem, quam hic Apostolus fecit, inquit divus Augustinus, (d) ad ceremonias pertinere, in percipienda sacra Eucharistia observandas, quas nos ex traditione Ecclesiæ, didicimus absque Scriptura.* Scite Irenæus inquit, *Homines ut credant in Christum, nec atramento indigere nec charta; nam fidem in corde portare quam custodiant per traditionem, quomodo Spartiæ, qui quum scriptas Leges nullas haberent, observabant tamen eas, quæ inde a patrum ipsorum ætate erant ad ipsos per manus transmissæ.* Tertullianus, (e) *Harum inquit & aliarum eiusmodi disciplinarum (putes eum alloqui Calvinistam) si legem exposcutes, nullam invenies, traditio tibi præstabitur auxilium, consuetudo confirmatrix, & fides observatrix.* Scilicet est Lex quædam non scripta, cui tenetis obedire: quæ non potest in dubium vocari, quamvis origo eius non appareat; nam progressus apparet & observatio. Nam quemadmodum de Apellis picturis legimus, ijs inquam, quibus hominis alicuius imaginem effigiemque naturæ similem representaverat, fuisse eas ita ad vivum expressas, ut facile esset Physiognomis, post aliquot etiam sæcula, factæ ex tabula iudicio, de illius, qui de pictus in ea olim fuerat, natura atque indole

pronunciare: ita ex traditionis Apostolicæ antiquitate, non obstante sæculorum lapsu, quæ fuerit primitiva Apostolorum constitutio, sine errore licet diiudicare. Hæc est illa traditio quæ præteritas res, præsentis facit; & præsentis, futuras. Vera Traditio, & veritatis vera Imago, quæ in senectute sua perpetuo iuvenula, & in hyeme sua perpetuo virens, nec corruptioni vlii, nec rubigini obnoxia est, similis statuis Demetrij, quæ post multos annos pristinam pulchritudinem & nitorem retinuerunt. Quid tandem fiet de nobis, inquit Divus Basilius, si quidquid non invenitur in Evangelio, rejiciemus? Quis docuit nos, scripto id, quod quotidie facimus & omnibus horis, signo Crucis nos munientes? Quis docuit nos, ad Orientem conversos precari? Quis docuit nos, verba, quæ ostendentes Sacramentum populo pronunciamus, benedictionem olei super eo, quem baptizamus, eiusdem applicationem, & ceteros ritus Baptismi? Ex muta traditione omnia ista habemus; quæ sola conservavit Religionem, fecitque, ut de ætate in ætatem, de sæculo in sæculum propagaretur derivareturque. Id quod inter ipsos Ethnicos etiam, sapientes agnoverunt. Sic enim Euripides:

*In rebus ad cultum deorum & cœlis unum
Spectantibus, noli sophisticari,
Sed crede prisca quod docuit Antiquitas
Sine ampliori mentis ulla indagine.*

V. Et quæso, considerate hoc mecum paulisper vos mundi Reformatores, qui tam facile ad mutandam Religionem accingimini. Si Turca aliquis, aut Iudæus Genevam veniat ad amplectendum Christianismum, detisque ei in manus Novum Testamentum, hæc adita regula nihil esse recipiendum, nisi quod in sacris eius libris discrete expressum sit, quomodo poterit iste ad Christianismi normam sese conformare, & Credo suum, sive Symbolum Apostolorum recitare, quod in Scriptura non reperitur, & si Hieronymo credimus, non nisi in tabulis cordium scriptum fuit, manu traditionum, non autem atramento & charta consignatum? Quomodo adorabile Sanctam Trinitatem, quum hoc verbum nulli existeret? Quomodo credet, esse aliquam Scripturam Veteris Testamenti? Esse Sacramentum? *Epist. ad Thessal. d. Epist. 18. c. De corona militis.*